

ДЕРЖАВНИЙ ОСВІТНІЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ

«Придністровський державний університет ім. Т.Г. Шевченка»

Рибницька філія

Кафедра загальнонаукових дисциплін

ЗАТВЕРЖДУЮ

Директор філії ПДУ ім. Т.Г. Шевченка

в м. Рибниця, доцент

Тягульська Л.А.

“ 13 ” 10 2016 г.

РОБОЧА ПРОГРАМА

на 2016/2017 навчальний рік

Навчальної ДИСЦИПЛІНИ

«ОФІЦІЙНА МОВА (УКРАЇНСЬКА)»

Напрямок підготовки:

15.03.04 «Автоматизація технологічних процесів і виробництв»

Профіль підготовки:

«Автоматизація технологічних процесів і виробництв»

кваліфікація випускника

Бакалавр

Форма навчання:

очна

Рибниця 2016

Робоча програма дисципліни «*Офіційна мова (українська)*» / уклад. Т.А. Лозан
Рибниця: ДОЗ ВО «ПДУ ім. Т.Г.Шевченка», 2015 – 16 с.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ПРИЗНАЧЕНА ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЗА
ВИБОРОМ ВАРІАТИВНОЇ ЧАСТИНИ БАЗОВОГО ЦИКЛУ СТУДЕНТАМ ОЧНОЇ
ФОРМИ НАВЧАННЯ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ: 15.03.04. «АВТОМАТИЗАЦІЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І ВИРОБНИЦТВ» І ПРОФІЛЕМ ПІДГОТОВКИ:
«АВТОМАТИЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І ВИРОБНИЦТВ».**

Робоча програма складена з урахуванням Федерального Державного освітнього
стандарту вищої професійної освіти за напрямом підготовки 15.03.04 «Автоматизація
технологічних процесів і виробництв», затвердженого наказом Міністерства освіти і
науки Російської Федерації від 12.03.2015 р. №200

Укладач

/ЛОЗАН Т.А., ДОЦЕНТ/

1. Мета і завдання дисципліни: Основна *мета* навчання української мови полягає у формуванні мовної особистості, яка володіє вміннями й навичками вільно, комунікативно доцільно користуватися засобами української мови - її стилями, типами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо), тобто забезпечує належний рівень комунікативної компетенції. Зазначена мета передбачає здійснення навчальної, розвивальної і виховної функцій освітнього змісту навчального предмета.

Відповідно до поставленої мети головними *завданнями* навчання української мови в університеті є:

- виховання свідомого прагнення до вивчення української мови;
- вироблення у студентів компетенцій комунікативно виправдано користуватися засобами української мови в різних життєвих ситуаціях;
- ознайомлення з мовною системою як основою для формування мовних умінь і навичок – орфоепічних, граматичних, лексичних, правописних, стилістичних;
- формування духовного світу студентів, цілісних світоглядних уявлень, загальнолюдських ціннісних орієнтирів, тобто прилучення через мову до культурних надбань українського народу і людства в цілому

2. Місце дисципліни в структурі ООП ВО:

Дисципліна «Офіційна мова (українська)» відноситься до варіативної базового циклу. Цикл дисципліни: Б1.В.ДВ.1.2.

Українська мова згідно «Закону про мови» є однією з офіційних в Придністровській Молдавській Республіці, тому у зв'язку з російською та молдавською мовами сприяє формуванню мовної особистості.

Для успішного освоєння дисципліни у студентів-першокурсників повинні бути сформовані такі компетенції:

1. Компетенції здоров'язбереження:

- Здатність притримуватися етичних цінностей і здорового способу життя.

2. Компетенції інтеграції знань:

- Здатність до конструювання знань.

3. Компетенції пізнавальної діяльності:

- Здатність до постановки і вирішення пізнавальних завдань.
- Здатність до дослідницької діяльності.

4. Компетенції інформаційних технологій:

- Здатність до переробки інформації, володіння мультимедійними технологіями.
- Володіння комп'ютерною грамотністю, Інтернет-технологіями.

5. Власне мовні компетенції:

- Знання базових мовознавчих понять, основних відомостей з різних розділів мовознавства, передбачених програмою з рідної (російської, молдавської) мов.

- Базові лексичні, граматичні, стилістичні, орфоепічні, правописні вміння.

- Внутрішня потреба вивчати українську мову (як рідну або офіційну).

- Лінгвосоціокультурні компетенції (інтеграція знань лінгвістичної і соціокультурної змістової ліній курсу рідної (російської, молдавської) мов, серед них знання правил мовленнєвого етикету, вирази народної мудрості).

- Досвід самостійної предметної діяльності - навчально-пізнавальної, аналітичної, синтетичної та ін.

6. Мовленнєві компетенції:

- Знання базових мовленнєвознавчих понять.
- Здатність адекватно сприймати, розуміти, оцінювати і відтворювати почуте чи прочитане;
- Здатність до мовленнєвої творчості.
- Здатність планувати, готувати майбутнє висловлювання в різних жанрах, виступати з повідомленням
- Здатність реалізовувати задум у процесі мовленнєвої діяльності.
- Здатність до асоціативної мовленнєво-мислительної діяльності.
- Уміння аудіювання, читання, говоріння, письма.
- Уміння редагувати власне та чуже мовлення.
- Здатність до контролю, самоконтролю результатів мовленнєвої діяльності.

7. Компетенції спілкування (комунікативні компетенції):

- Володіння усним і письмовим спілкуванням, діалогом, монологом, створенням і сприйняттям тексту.

- Здатність орієнтуватися в ситуації спілкування, комунікативно виправдано добирати вербальні та невербальні засоби і способи для оформлення думок, почуттів у різних сферах спілкування.
- Здатність до розвитку комунікативних здібностей.
- Уміння встановлювати і підтримувати контакт із співрозмовником, змінювати стратегію мовленнєву поведінку залежно від комунікативної ситуації.
- Досвід особистої відповідальності за власну комунікативну поведінку, вплив мовлення на мовлення.

Освоєння української мови сприятиме успішному навчанню в процесі викладання наступних дисциплін: «Іноземна мова», «Культура мовлення».

3. Вимоги до результатів освоєння дисципліни:

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних компетенцій: *загальнокультурних і професійних*

Код компетенції	Формулювання компетенції
ОК-3	Здатність до комунікації в усній і письмій формі на російській та іноземних мовах для вирішення завдань міжособистісної й міжкультурної взаємодії.
ОК-5	Здатність до самоорганізації й самоосвіти.

В результаті вивчення дисципліни, студент повинен:

3.1. Знати:

- загальні норми української літературної мови в її усній та письмій формі;
- основні правила правопису;
- напам'яті 5-6 віршів класиків і сучасників української літератури;
- народні символи українців.

3.2. Уміти:

- використовувати орфоепічні, орфографічні та пунктуаційні правила української граматики;
- вести діалоги в різних життєвих ситуаціях;
- здійснювати переклад тексту з російської мови;
- створювати власні висловлювання;

доцільно використовувати засоби української мови в практиці живого спілкування та професійній діяльності;

- користуватися різними типами словників та довідковою літературою;

3.3. Володіти:

- навичками української комунікації в іншомовному середовищі;
- різними способами української комунікації в професійній діяльності.

4. Структура і зміст дисципліни

4.1. Розподіллення трудомісткості в годин / годинах за видами аудиторної і самостійної роботи студента по семестрам.

Семестр	Трудо- місткість, годин	Кількість годин					Форма підсумкового контролю
		В тому числі					
		Аудиторних				Самост. роботи	
		Всього	Лекції	Лаб. роб.	Практич. заняття		
I	2/72	36	18		18	36	залік
Всього:	2/72	36	18		18	36	

4.2. Розподіл видів навчальної роботи і їх трудомісткості за розділами дисципліни.

№ п/п	Найменування розділу	Кількість годин			
		Всього	Аудиторна робота		Позааудиторна робота (самост.)
			ЛЗ	ІІЗ	
1.	Фонетика. Орфоепія. Графіка. Правопис.	46	14	14	18
2.	Морфологія	4	2		2
3.	Лексикологія	2			2
4.	Ділова українська мова	4		2	2
5.	Розвиток мовлення	16	2	2	12
	Разом:	72	18	18	36
	Всього:	72	18	18	36

4.3. Тематичний план за видами навчальної діяльності

Лекції

№ п/п	Номер розділу дисципліни	Об'єм годин	Тема лекцій	Навчально- наочні посібники
1	1	2	Звуки мови і мовлення. Склад. Наголос. Питання: 1. Звуки української мови. 2. Склад. Наголос.	таблиці
2		2	Позначення м'якості приголосних на письмі буквами <i>ь, я, ю, є, ї</i> ; сполучення <i>йо, бо</i> . Вживання м'якого знака. Питання: 1. Позначення звуків мовлення на письмі. 2. Алфавіт. Інші графічні знаки. 3. Двозначність букв <i>я, ю, є</i> . Буква <i>ї</i> .	схеми, таблиці
4		2	Апостроф. Правила вживання апострофа. Питання: 1. Що таке апостроф. 2. Основні правила вживання апострофа.	
5		2	Спрощення в групах приголосних. Питання: 1. Випадіння приголосних. 2. Винятки із правил спрощення приголосних.	
6,7		4	Подвоєння букв на позначення збігу приголосних звуків. Питання: 1. Подвоєні букви на межі частин слова. 2. Вимова слів із подвоєними приголосними і їх запис.	
8		2	Правопис слів іншомовного походження: написання <i>и, і, ї</i> ; написання <i>е, є</i> . Питання: 1. Правописи букви <i>и</i> . 2. Правопис букви <i>і</i> та <i>ї</i> . 3. Правопис букв <i>е</i> та <i>є</i> . 4. Подвоєні приголосні. 5. Апостроф і м'який знак.	таблиці
9		2	Самостійні частини мови (іменник, прикметник, дієслово, займенник, числівник, прислівник). Питання: 1. Значення і граматичні ознаки іменника. 2. Значення і граматичні ознаки прикметника. 3. Займенник і його граматичні ознаки. 4. Числівник і його граматичні ознаки. 5. Значення і граматичні ознаки дієслова. 4. Значення і граматичні ознаки прислівника.	
9	5	2	Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо). Питання: 1. Адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення. 2. Усне й письмове мовлення; основні правила спілкування. 3. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, доречність, правильність).	таблиці
Всього:		18		

Практичні заняття

№ п/п	Номер розділу дисципліни	Об'єм годин	Тема практичного заняття	Навчально-наочні посібники
1	1	2	Вимова голосних і приголосних звуків.	таблиці
2		2	Найпоширеніші випадки чергування голосних звуків.	
3		2	Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків.	
4		2	Узагальнення вивченого. Диктант. Тестування.	
5		2	Правопис префіксів пре-, при-, прі-, пере-. Вимога і правопис префіксів, що закінчуються на приголосний. Префікси роз-, без-, від-, під-, між-, перед-, з-(с-).	
6		2	Написання складних та складнескорочених слів.	
7		2	Узагальнення вивченого. Диктант. Тестування.	
8	4	2	Класифікація ділових паперів. Вимоги до тексту документів. Заява. Автобіографія. Реферат.	
9	5	2	Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо). Адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення. Мос місто, моя вулиця. В магазині. В. С. Моменко «Ти знаєш, хто ти людина». Усне й письмове мовлення; основні правила спілкування. Видатні українські поети та письменники: Л. Українка, І. Франко, М. Рильський. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, доречність, правильність).	
Всього:		18		

Самостійна робота студентів

Розділ дисципліни	№ п/п	Тема і вид. СРС	Групо-місткість (в годинах)
Розділ 3	1	Написання слів із частинками -ів, -ань. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
	2	Написання складнескорочених слів і графічних скорочень. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
	3	Вживання великої букви. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
	4	Зміни приголосних при додаванні суфіксів -ськ, -ств. Вид СРС: виконання практичних вправ.	4
	5	Уподібнення приголосних. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
	6	Правила переносу. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
	7	Передача російських власних назв українською мовою. Вид СРС: виконання практичних вправ.	4
Розділ 4	8	Частка не з різними частинами мови. Зв'язок числівників з іменниками. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
Розділ 5	9	Лексикологія. Фразеологізм. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
Розділ 6	10	Резюме. Анотація. Бібліографія. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
Розділ 7	11	Правила культури спілкування. Вид СРС: виконання практичних вправ.	2
	12	Національні символи українців: український віночок, біла хата. Вид СРС: пошук матеріалу та підготовка повідомлення.	4

	13	Національні символи українців: птахи-символи. Вид СРС: пошук матеріалу та підготовка повідомлення.	2
	14	Переклад текстів. Вид СРС: виконання практичних вправ.	4
Разом:			36
Всього:			36

5. Курсові проекти (роботи) – не передбачені.

6. Освітні технології.

Семестр	Тема і вид заняття	Інтерактивні освітні технології	Кількість годин
I	Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо). Привітання. Побаження. Знайомство. (ПЗ)	Година культури мовлення «Знайомство»	2
	Адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення. Моє місто, моя вулиця. В магазині.	Рольова гра «В магазині»	2
	Усне й письмове мовлення; основні правила спілкування. Видатні українські поети та письменники: Т.Г.Шевченко, Л.Українка, І.Франко, М.Рильський. (ПЗ)	Засідання круглого столу «Відомі імена в українській літературі». Метод проектів	2
	Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, доречність, правильність). Національні символи українців: верба і калина, вишитий рушник, національний одяг. (ПЗ)	Аналіз проблемних ситуацій при спілкуванні	2
Всього:			8

7. Оціночні засоби для поточного контролю успішності, проміжної атестації за підсумками засвоєння дисципліни і навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

7.1. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

Питання до заліку

- Українська мова – одна із трьох офіційних мов ПМР
- Українська абетка і її відмінність від російської.
- Вживання м'якого знаку.
- Вживання буквосполучень йо, юо.
- Чергування голосних звуків.
- Чергування приголосних звуків.
- Спрощення в групах приголосних.
- Подвоєння приголосних звуків.
- Подовження приголосних звуків.
- Правопис префіксів пре-, при-, прі-.
- Правопис префіксів роз-, без-, з-, с-.
- Правопис складних слів.
- Творення імен по батькові.
- Іменник, його граматичні категорії.
- Поділ іменників на відміни та групи. Особливості відмінювання.
- Прикметник. Граматичні категорії прикметника. Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників.
- Числівник. Розряди числівників за значенням і будовою. Зв'язок числівників з іменниками. Відмінювання числівників.
- Займенник. Розряди за значенням. Відмінювання займенників. Правопис займенників.
- Дієслово. Граматичні категорії дієслова. Форми дієслова.
- Прислівник. Розряди прислівників. Ступені порівняння прислівників.
- Службові частини мови.

Лексичні теми

1. Привітання, побажання, знайомство.
2. Дні тижня. Місяці року.
3. Родина
4. Опис портрета близької людини.
5. Діалог «В магазині».
6. Український народний рушник.
7. Університет
8. Мое місто (село).
9. Газета «Гомін» - орган української громади в Придністров'ї.
10. Фізкультура і спорт.
11. Український національний одяг.
12. Т.Г. Шевченко - видатний український поет і художник.
13. Українські письменники та поети.

Вірші

1. Вірш «Хто любить, той легко вчить».
2. М.Рильський «Мова»
3. А. Малишко «Пісня про рушник».
4. В.Симоненко «Ти знаєш, що ти людина».
5. Т.Шевченко «Заповіт».

Тестові завдання

1. У якому рядку є 10 голосних звуків?
1) зима, вікно, щавель, явір, Оля; 2) пгнця, об'їзд, вірюган, лінія, зоря;
3) сіль, табля, портсьра, екран, льон; 4) дзьоб, зяблик, дзвнок, знахідка, казино
2. На якому з наступних складів мають усі слова рядка:
1) дочка, подруга, вимова, сантиметр, ідемо; 2) спина, виразно, завдання, попереду;
3) предмет, рукопис, ненавидіти, в'язкий; 4) кропива, приязнь, горошина, каталог.
3. Усі слова записані за алфавітом у рядку:
1) ліфт, ліхтар, ліцензія, ліцей; 2) лиман, лимон, лимонка, лезо;
3) лелека, лелечий, лелія, леліяти; 4) льон, лоди, лялька, лякатися.
4. Чергування [o], [e] з [i] неможливе в усіх словах у рядку:
1) радість, відданість; 2) віддаль, міль; 3) розкіш, річ; 4) січ, оснь.
5. Чергування приголосних звуків можливе в усіх словах у рядку:
1) грек, вояк, Буг, палац; 2) робітник, шут, кожух, земляк;
3) балка, стріха, віск, пейзаж; 4) спокій, запах, завод, наука.
6. Однакова кількість букв і звуків у кожному зовні в рядку:
1) пісня, свято, якорець, заява; 2) щедрість, ясність, звільнення, амбіція;
3) щобіль, юність, гудзик, очищений; 4) щось, ільська, ємність, відзвук.
7. Усі слова вимовляються зі звуком [r] в рядку:
1) (г)авити, (г)арний, допомо(г)а, (г)елготати;
2) (г)валт, (г)амір, ба(г)атий, (г)ангоз;
3) (г)рунт, (г)ава, (г)уля, (г)едяч;
4) дзи(г)а, (г)ніт, (г)арбуз, (г)олова.
8. Укажіть, у якому рядку в усіх словах для і ді позначають один звук?
1) підземний, віджити, відзоріти, дзвонар, джуні, пі;
2) підзолистий, піджарити, дзвеніти, дзбан, дзенькіт;
3) дзюркіт, джміль, джерело, дзьоб, дзеркало;
4) підживлення, джиз, кукурудза, відзвучати, джжм.
9. У якому рядку в усіх словах літери я, ю, є позначають один звук?
1) ляльковий, осідання, переїхати, сперечатися, маляноок;
2) значення, помилитися, співає, помічність, знання;
3) по-моєму, муляти, пом'якшувати, м'ята, купатися;
4) нянька, обвігрювати, пообіцяти, муляр, м'ясо.
10. Установіть відповідність між словами та їх фонетичною характеристикою

1	у слові на один звук більше, ніж букв	А	лялька
2	у слові на один звук менше, ніж букв	Б	жжжж

3	у слові однакова кількість звуків та букв	В	дзюбик
4	у слові на два звуки менше, ніж букв	Г	щавель
		Д	ящірка

Орфографія

11. У якому рядку всі слова пишуться з м'яким знаком?
- 1) поділ..ський, домен..щик, черешен..ці, кул..ці, гіл..ці;
 - 2) Парас..ці, Гал..ці, Натал..ці, т..м'яний, веселит..ся;
 - 3) приятел..ці, нен..ці, дон..ці, різ..бяр, добровол..ці ;
 - 4) вел..можа, брех..ня, брен..кати, блис..тіти, бат..ківський .
12. М'який знак на місці пропуску пишеться в усіх словах рядка:
- 1) кіл..кість, пот..мянілий, Уман..щина, ескадрил..я;
 - 2) власниц..кий, нен..чин, боїш..ся, сяд..мо;
 - 3) павіл..йон, дон..чин, с..огодні, прос..ба;
 - 4) ідал..ня, батал..йон, Аке..онов, матін..чин.
13. М'який знак на місці пропуску не пишеться в усіх словах рядка:
- 1) рибал..ство, погод..ся, сіл..ський, голівон..ці
 - 2) мен..ший, красун..чик, тон..ший, різ..кий;
 - 3) кап..йон, слиз..кий, мал..ва, локал..ний;
 - 4) консул..ський, синен..кий, сил..ний, крад..кома
14. У якому рядку допущено орфографічну помилку?
- 1) Мар'яна, дев'ять, з'явитися, Стеф'юк, Лук'янівка;
 - 2) з'єднаний, рум'яний, дзвякнути, свято, цвях;
 - 3) без'ядерний, надвечір'я, п'явка, міжбрів'я, кров'ю;
 - 4) зоряний, солов'їний, буря, бур'ян, моркв'яний.
15. Апостроф ставиться в усіх словах рядка:
- 1) двох..ярусний, пів..яру, об'єкт, під..їжджати;
 - 2) верб..я, міжгір..я, дзв..якнути, без..ядерний;
 - 3) зв..ялити, кур..йозний, між..ярусний, круп..яний;
 - 4) В..ячеслав, кар..єра, пів..ящика, медв..яний.
16. Апостроф не ставиться в усіх словах рядка:
- 1) м..ятний, роз..ятрений, черв..як, пом..якшити;
 - 2) кам..яїти, без..ядерний, кур..йозний, медв..яний;
 - 3) св..ятковий, тьм..яно, бл..юро, грав..юра;
 - 4) пір..я, пів..ями, прив..ялений, п..єдестал
17. У якому рядку в усіх словах відбулося спрощення приголосних?
- 1) форпос..лий, корис..ний, щас..ливий, улес..ливий, звіс..но;
 - 2) доблес..ний, ус..ний, балас..ний, хвас..ливий, хворос..няк;
 - 3) рис..нути, провіс..ник, вис..нути, свис..нути, гус..нути;
 - 4) ненавис..ний, якіс..ний, ціліс..ний, мес..ник, очис..ний.
18. У якому рядку допущено орфографічну помилку?
- 1) безвізгно, туристський, пістсот, свиснути, кістлявий;
 - 2) гіганський, шістнадцять, пестливий, тиждня, радісний;
 - 3) пізній, почесний, перехресний, щасливий, обіснений;
 - 4) кістлявий, скляний, компостний, тижневий, об'їзний.
19. У якому рядку в усіх словах відбувається подвоєння або подовження приголосних?
- 1) угід..я, жит..я, без..убий, щоден..о, впевнен..о;
 - 2) подорож..ю, тін..ю., ніс..я, пас..я, бадьоріст..ю;
 - 3) ден..ий, хвилин..ий, роз..броїти, об..їгати, священ..ий;
 - 4) шален..ий, годин..кар, щаст..я, старан..ий, насін..я.
20. Подвоєння або подовження літер відбувається в усіх словах рядка:
- 1) колюс..я, євблаган..ий, блажен..ий, спросон..я;
 - 2) подорож..ю, Поволж..я, пам'ят..ю, суцвіт..я;
 - 3) д..яний, зран..я, він..ицький, радіст..ю;
 - 4) безліч..ю, юн..ат, розкіш..ю, жовч..ю.
21. Подвоєння або подовження літер відбувається в усіх словах рядка:
- 1) зран..я, безсмерт..я, пісен..ий, прочитан..ий ;

- 2) довгождан..ий, цін..ий, згуртован..ий, височен..ий;
- 3) страшен..ий, картин..ий, міськ..ом, від..зеркалити;
- 4) стат..ей, жит..едайний, облич..я, роздоріж..я.

22. Подвоєння або подовження літер не відбувається в усіх словах іншомовного походження рядка:

- 1) бруто, будизм, ілюзія, оперет..а;
- 2) субота, гуманізм, імунітет, груповий;
- 3) кристалічний, однотон..ий, масливний, колекція;
- 4) діаграма, касета, імобілізація, процесор.

23. Подвоєння або подовження літер відбувається в усіх словах іншомовного походження рядка:

- 1) емігрант, іммігрант, асамблея, белетристика;
- 2) піанісімо, колекція, дискусія, колектив;
- 3) ірраціональний, голландка, тонна, вілла;
- 4) епіграма, інновація, бюлетень, аккомпанемент.

24. Подвоєння літер або подовження відбувається в усіх словах іншомовного походження рядка:

- 1) не..а, бруто, ван..а, мадон..а;
- 2) ірраціональний, ірраціональний, територіальний;
- 3) еміграція, імміграція, апеляція, шасі;
- 4) барокко, комісія, терор, грам..а.

25. Префікс пре- треба писати в усіх словах рядка:

- 1) пр..іркий, пр..мудрий, пр..дивний, пр..мудовий;
- 2) пр..хороший, пр..благий, пр..бережний, пр..красний;
- 3) пр..жовтий, пр..гіркий, пр..освящений, пр..жовий;
- 4) пр..тихий, пр..жовкий, пр..міський, пр..дивний.

26. Префікс пре- не треба писати в усіх словах рядка:

- 1) пр..вітлий, пр..добрий, пр..злий, пр..солодкий;
- 2) пр..міський, пр..дорожній, пр..близний, пр..землення;
- 3) пр..білий, пр..пишний, пр..лий, пр..милый;
- 4) пр..солодий, пр..старкуватий, пр..сумний, пр..сісти.

27. Префікс при- треба писати в усіх словах рядка:

- 1) пр..іхнути, пр..берегти, пр..буток, пр..відкрити;
- 2) пр..біднюватися, пр..везений, пр..славний, пр..високий;
- 3) пр..солодити, пр..солодкий, пр..сісти, пр..іхати;
- 4) пр..мирний, пр..міський, пр..чинити, пр..хоробий.

28. Префікс при- не треба писати в усіх словах рядка:

- 1) пр..мружений, пр..бережний, пр..відкрити, пр..їзд;
- 2) пр..гіркий, пр..сильний, пр..красний, пр..білий;
- 3) пр..чинити, пр..будувати, пр..старкуватий, пр..мусити;
- 4) пр..мружити, пр..звище, пр..чиєтий, пр..єднати.

29. Префікс с- треба писати в усіх словах рядка:

- 1) (з, с)понути, (з, с)плавити, (з, с)класти, (з, с)чепити;
- 2) (з, с)твердження, (з, с)шити, (з, с)постереження, (з, с)сушити;
- 3) (з, с)формувати, (з, с)хитити, (з, с)тримувати, (з, с)цементувати;
- 4) (з, с)хвалювати, (з, с)фокусувати, (з, с)хвалити, (з, с)хованка.

30. Літеру с треба писати в усіх словах рядка:

- 1) бе..жонтовний, ..казати, ..керований, ро..казати;
- 2) ..формувати, пере..жочити, ..фотографувати, ..малити;
- 3) ..плетений, ..шити, ..шити, бе..жмерт;
- 4) ..лізати, ро..глумачити, не..терпний, ..фальшувати.

31. Від поданих іменників утворіть прикметники за допомогою суфікса -ськ-. Чергування приголосних не відбувається в обох словах рядка:

- 1) Париж, калмик; 2) Прага, Виборг; 3) Буг, Чорнухи; 4) Перемишль, казах.

32. Прикметники з суфіксом -зьк- утворюються від усіх іменників рядка:

- 1) Золотоноша, молодець, студент, Буг; 2) Волга, товариш, турист, черкес;
- 3) Криворіжжя, Забужжя, Ладога, Таганрог; 4) француз, ремісник, турок, бра..

33. **Буквосполучення** що треба вставити в усіх словах рядка:
 1) озна..млення, ма..р, ма..нез, павіть..н; 2) с..л..одні, н..го, кра..вий, зна..мий;
 3) бат..рій, Карає..в, баталь..н, міль..н; 4) Валері..вич, кол..ри, Корол..в, медаль..н.
34. **Через дефіс пишуться всі слова в рядку:**
 1) сліпучо/білий, вічно/юний, червоно/гарячий, ніжно/рожевий;
 2) сніжно/білий, північно/східний, світло/голубий, мовно/літературний;
 3) гірко/солоний, хіміко/біологічний, західно/український, радіо/фізичний;
 4) суспільно/політичний, високо/авторитетний, зовнішньо/торговий, військово/морський.
35. **Усі складні слова потрібно писати через дефіс у рядку:**
 1) лимонно/жовтий, історико/культурний, теоретико/пізнавальний;
 2) оздоровчо/спортивний, вогняно/червоний, військово/полонений;
 3) сліпучо/білий, середньо/віччя, північно/східний;
 4) пів/аркуш, організаційно/технічний, лимонно/кислий.
36. **Усі складні слова потрібно писати разом у рядку:**
 1) вічно/зелений, жовто/грудий, науково/фантастичний;
 2) дрібно/листий, спортивно/оздоровчий, електро/ремонтний;
 3) євро/інтеграційний, старо/український, південно/кримський;
 4) важко/атлетичний, військово/патріотичний, мало/досвідчений.
37. **Літеру є на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка:**
 1) сел..хати, ст..повий, квіт..нь, чов..н; 2) зал..вати, майст..р, леб..диний, оз..ро;
 3) пригв..лтити, чер..да, шеп..тїти, к..шеня; 4) д..ржати, тр..мтїти, щеп..тати, л..дацюга.
38. **Літеру є на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка:**
 1) с..ло, кринич..лька, мереж..во, сит..чко;
 2) намест..чко, пр..зидент, в..рба, пр..м'єра;
 3) ст..жина, т..хенько, пр..стол, любит..ль;
 4) дупл..нятися, служит..ль, стеж..чка, д..віз.
39. **Літеру и треба писати в усіх словах рядка:**
 1) бад..лина, вичл..пурений, кр..хкий, ж..виця;
 2) меж..річчя, тр..вога, кр..шталь, вел..чина;
 3) п'ят..річка, в..сняний, нев..димка, об'їгн..ця;
 4) зач..нати, р..бро, л..тіти, ж..тон.
40. **Усі слова написані правильно в рядку:**
 1) викладацький, молотьба, вохкість, свідотство;
 2) карпатський, дорожчаги, робітництво, соняшник;
 3) криворізький, об'їжджати, французький, надихнення;
 4) інтелегентський, сонячний, тюркський, прозьба.
- Морфологія**
41. **У якому рядку всі слова є іменниками?**
 1) маювання, завдання, читати, хода, рух;
 2) сміливість, молодь, радість, читання, біганина;
 3) зелень, молодий, життя, працювати, природа;
 4) працівник, восковий, відділ, дорогий, дорога.
42. **Прикметник означає:**
 1) назву предмета, особу; 2) дію предмета;
 3) кількість предметів або їх порядок при лічбі; 4) ознаку предмета та його приналежність.
43. **Ступені порівняння можна утворити від:**
 1) якісних прикметників; 2) відносних прикметників;
 3) прієвійних прикметників; 4) якісно-відносних.
44. **У якому рядку всі слова - числівники?**
 1) троє, вдвоє, потроїти, четвірка; 2) одна третя, восьмисотий, двоповерховий;
 3) п'ять, семеро, сто сорок один; 4) двадцятий, тридцять п'ять, по-перше.
45. **У якому рядку всі числівники - збірні?**
 1) двісті, три, шістдесят, сімнадцятеро; 2) п'ятеро, триє, десятеро, четверо;
 3) четверо, сорок, дві восьмих, обидва; 4) п'ятнадцять, сім других, сьомий, шестеро.
46. **Займенник – змінна самотійна частина мови, яка:**
 1) має значення предметності, вираженої у формах роду, числа і відмінка;

- 2) виражає ознаку предмета безпосередньо або через його відношення до інших предметів;
3) вказує на предмети, ознаки і кількості, але не називає їх;
4) називає предмет або особу.

47. *Дієслово означає:*

- 1) опредмечену дію; 2) дію як процес; 3) додаткову дію; 4) неозначену дію.

48. *Службова частина мови, яка надає слову чи реченню додаткових відтінків або служить засобом творення форм слів та похідних слів, називається:*

- 1) часткою; 2) прийменником; 3) сполучником; 4) вигук.

49. *Службова частина мови, яка разом з формою непрямого відмінка іменників, а також деяких числівників і займенників виражає відношення між предметами або відношення об'єкту до предмета, називається:*

- 1) вигук; 2) сполучником; 3) часткою; 4) прийменником.

50. *Установіть відповідність між прислівниками та їх характеристикою*

1	часу	А	на зліт, навмисно, наперекір
2	місяця	Б	споконвіку, тоді, навіки
3	мети	В	спересердя, опалу, згарячу
4	міри та ступеня	Г	злегка, частково, децю
		Д	ліворуч, там, дець

Лексикологія

51. *Лексика - це ...*

- 1) синоніми, антоніми; 2) словниковий склад мови; 3) застарілі слова;
4) омоніми, пароніми.

52. *Архаїзми - це слова, які ...*

- 1) з'явилися недавно у мові; 2) запозичені з інших мов;
3) колись вживались часто, а тепер майже не використовуються;
4) вживаються лише в мові людей певної місцевості.

53. *Неологізми - це слова, які ...*

- 1) запозичені з інших мов; 2) вживаються лише в мові людей певної місцевості;
3) колись вживались часто, а тепер майже не використовуються;
4) з'явилися недавно у мові.

54. *Укажіть групу слів-синонімів:*

- 1) говорити, казати, кричати, говірка; 2) пересуватися, бігти, шкандибати, повзти;
3) вітризна, батьківщина, земля, хата; 4) вода, річка, молоко, чай.

55. *Позначте рядок, в якому всі пари слів є синонімами:*

- 1) день - вечір, сім'я - рід, зима - літо; 2) верх - низ, чорне - біле, ліс - гаї;
3) вперед - назад, добре - погано, часто - туго; 4) сум - радість, день - ніч, ранок - вечір.

56. *Позначте правильне значення фразеологізму п'ять через десять:*

- 1) похапцем; 2) багато; 3) неправильно; 4) давно.

57. *Виділіть речення, у яких використано фразеологічні звороти:*

- 1) Перець - овочева напівкущова або трав'яниста рослина. (Зі словника)
2) Я люблю, щоб дівчина була трохи бриклива, щоб мала серце з перцем. (П. Печеню-Левицький)

3) Прийдеться ще декому й перцю давати. (Б. Сірийник)

4) Перцем звуть і злющі-презлющі червоні перчини. (А. Коваль)

58. *Позначте словосполучення, у яких слово глибокий ужито в переносному значенні:*

- 1) глибока яма; 2) глибоке озеро; 3) глибока думка; 4) глибокий яр.

59. *Словник, який пояснює значення слів:*

- 1) етимологічний; 2) глумачний; 3) орфографічний; 4) фразеологічний.

60. *Укажіть відповідність між неологізмом й умовного походження та його надумасемієм:*

1	субсоя	А	фінансові ресурси, надані на безоплатній основі
2	лінож	Б	перахунок
3	бартер	В	допомога держави малозабезпеченим
4	грант	Г	образ
		Д	обмін

Ділове мовлення

61. *Документ, в якому людина описує своє життя і діяльність називається:*

- 1) розписка; 2) реферат; 3) автобіографія; 4) заява.

62. *Словом «Прошу...» починається документ:*

- 1) автобіографія; 2) розписка; 3) резюме; 4) заява.

63. *Вид доповіді, яка складається зі вступу, основної частини і висновку називається:*

- 1) автобіографія; 2) розписка; 3) реферат; 4) заява.

64. *Реферат – це...*

- 1) офіційний документ, в якому фіксується хід творів;
2) доповідь, розроблена на основі критичного огляду, вивчення декількох джерел;
3) документ, який містить відомості про виконання роботи;
4) документ, що дає право кому-небудь діяти від імені особи, що видала цей документ.

65. *Що не відноситься до ділових паперів?*

- 1) заява; 2) автобіографія; 3) доручення; 4) переказ

Розвиток мовлення

66. *До видів мовленнєвої діяльності відносяться:*

- 1) аудіювання, читання, говоріння, письмо; 2) спілкування;
3) комунікація; 4) відповідь.

67. *Вид мовленнєвої діяльності, основними компонентами якого є сприйняття тексту і активна переробка інформації – це...*

- 1) аудіювання; 2) читання; 3) говоріння; 4) письмо.

68. *Вимоги до мовлення правильно названі в рядку:*

- 1) змістовність, довільність, непослідовність;
2) багатство, змістовність, точність, правильність;
3) доречність, послідовність, беззмістовність;
4) логічна послідовність, актуальність, цікавість.

69. *Що не входить до правил спілкування:*

- 1) під час розмови з іншими людьми треба бути ввічливим;
2) пошукати співрозмовника, бути уважним, доброзичливим;
3) уважно слухати того, з ким говориш, не перебивати його без вибачення;
4) розмовляти голосно, вживати грубі слова.

70. *Статус української мови прописаний в законі ПМР:*

- 1) «Про освіту»; 2) «Про мови»; 3) «Про працю».

71. *Весняні місяці називаються:*

- 1) грудень, січень, лютий; 2) червень, липень, серпень;
3) березень, квітень, травень; 4) вересень, жовтень, листопад.

72. *Національними символами українців є всі названі символи в рядку:*

- 1) квітка, чашка, картина; 2) кожух, чоботи, миска;
3) книжка, хата, ластівка; 4) вишитий рушник, верба, калина, національний одяг.

73. *Монолог – це...*

- 1) розмова двох осіб; 2) мовлення однієї особи;
3) розмова, в якій бере участь багато людей.

74. *Діалог – це...*

- 1) розмова, в якій бере участь багато людей; 2) мовлення однієї особи;
3) розмова двох осіб.

75. *Слова «Дякую вам», «Пробачте мені» – це...*

- 1) комунікативні формули; 2) слова ввічливості; 3) слова вітання.

76. *Вислів «Дозвольте відрекомендуватись» використовується при:*

- 1) прощанні; 2) вибаченні; 3) вітанні; 4) знайомстві.

77. *Поетичні рядки*

І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.

с частиною вірша:

- 1) «Пісня про рушник»; 2) «Мова»; 3) «Заповіт»; 4) «Якщо з українською мовою...»

78. Поетичні рядки

Хай на ньому цвіте росяниста доріжка,
І зелені луги, й солов'їні гаї,
І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка,
І засмучені очі хороші твої.

с частиною вірша:

1) «Пісня про рушник»; 2) «Мова»; 3) «Заповіт»; 4) «Якщо з українською мовою...».

79. Поетичні рядки

І журлива вона, й піднесена,
Тільки фальш для неї чужа.
В ній душа Шевченкова й Лесина, І Франкова у ній душа.

с частиною вірша:

1) «Пісня про рушник»; 2) «Мова»; 3) «Заповіт»; 4) «Якщо з українською мовою...».

80. Укажіть відповідність між письменником та його твором

1	Т. Шевченко	А	«Пісня про рушник»
2	М. Рильський	Б	«Якщо з українською мовою...»
3	Д. Білоус	В	«Мова»
4	А. Малишко	Г	«Ти знаєш, що ти людина»
		Д	«Заповіт»

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення дисципліни:

8.1. Основна література:

1. Лозан Т.А. Українська мова. Навчально-методичний посібник з української мови для студентів всіх спеціальностей Рибницької філії. Рибниця, 2014.

2. «Гомін» - газета української громади Придністров'я.

8.2. Додаткова література:

1. Азарова Л.С., Зозуля І.Є., Солодар Л.В. Українська мова для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Збірник вправ і завдань. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 121 с.
2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. – К.: «Сім кольорів», 2007. – 318с.
3. Антонів О., Паучок Л. Українська мова для іноземців. Модульний курс. Навчальний посібник. - К. Фірма «ІНКОС», 2012. – 271 с.
4. Ворона Н.О., Дегтярьова Т.О., Дунь Н.Л. та ін. Граматичні таблиці з української мови для студентів-іноземців підготовчого відділення. Навчальний посібник./ Уклад.: Н.О. Ворона, Т.О. Дегтярьова, Н.Л. Дунь та ін. – Суми: СумДУ, 2009. – 76 с.
5. Данильцова У.Д. Українська мова на кожен день. Довідник. – К.: А.С.К., 2005. – 222 с.
6. Джура М. Вивчаймо українську мову! – Львів: ЛА „Піраміда, 2007. – 212 с.
7. Душка О.О., Шевелєва Л.А. Українська мова. Комплексний довідник. – Харків: Парус-Друк, 2010. – 416 с.
8. Сторова Т.Д. Практичний курс української мови. К.: Центр учбової літератури, 2010. – 160 с.
9. Зубков М.Г. Мова ділових паперів: Комплексний довідник / Худож. оформлення В.А.Лосань. – Харків: Фоліо; Майдан, 1999.
10. Короткий тлумачний словник української мови. За ред. Д.Г.Гринчишина. - К.: Вид. центр «Просвіта», 2010. - 599с.
11. Крисаченко В.С. Українознавство. Хрестоматія - посібник. К.: «Нібідь», 2006. - 350с.
12. Лесная Г.М. Украинский язык для стран СНГ. Учебник. – М., 2010. - 368 с.
13. Лисак Л.К. Українська мова за професійним спрямуванням. Курс лекцій. / Л.К.Лисак. Краматорськ: ДДМА, 2008. – 210 с.
14. Лисенко Н.О., Кривко Р.М., Світлична Є. І., Цалко Т.П. Українська мова для іноземних студентів. –К.: Центр учбової літератури, 2010. – 240 с.
15. Новий українсько-російський і російсько-український словник. 60000 слів. - К.: Вид-во «Аконіт», 2006. – 575с.
16. Орфографічний словник української мови. Уклад.: С.І.Головоцуок, М.М.Пешак, В.М.Русанівський, О.О.Іараненко. - К.: Вид-во «Довіра», 2004. – 864с.

17. Плютницька І.М. Ділова українська мова. - К.: Вид-во «Центр учбової літератури», 2008. – 251с.
18. Потелло Н.Я. Українська мова і ділове мовлення: Підручник. – К.: МАУП, 1998. – 248 с.
19. Російсько-український і українсько-російський тлумачний словник / За заг. ред. Л.Г.Савченко. - Харків: Прапор, 2004. – 542с.
20. Рстова Н.В., Сукачова Г.П., Чуєшкова О.В. Українська мова (за професійним спрямуванням). Навчальне видання./ – Харків: ВІПА, 2009. – 80 с.
21. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. – 6-те вид., зі змінами. - К.: Освіта, 2006. – 254с.

8.3. Програмне забезпечення та Інтернет-ресурси:

1. Великий тлумачний словник укр. мови: <http://www.slovnyk.net>.
2. Електронна бібліотека української літератури: <http://www.utoronto.ca/elul/Main-UkrLit.nl>.
3. Електронний підручник української мови: <http://nova.info/pidruchn.aspx>.
4. Словники й енциклопедії в режимі онлайн: <http://dic.academic.ru/>.
5. Словники України on-line від Українського лінгвістичного порталу: http://ulif.org.ua/ulp/dict_all/index.php.
6. Я розмовляю українською, Антисуржик: <http://www.arkas-proswita.iatp.org.ua/>.

9. Матеріально-технічне забезпечення дисципліни

Матеріально-технічне забезпечення дисципліни представлено аудиторіями для проведення аудиторних занять, забезпечених технічними засобами навчання (комп'ютери, проектор, сканер).

10. Межодичні рекомендації щодо організації вивчення дисципліни:

Українська мова згідно «Закону про мови» є однією з офіційних у Придніпровській Молдавській Республіці, що вивчається у вищих навчальних закладах, тому поряд з російською та молдавською мовами сприяє формуванню мовної особистості. Для розвитку мовленнєвих компетенцій необхідно приділяти велику увагу самостійній роботі, читання художньої літератури, слухання радіо і телепередач українською мовою. Самостійно вивчати теми рекомендується за навчальним посібником «Українська мова» (автор Т.А. Нозан). Навчальний посібник орієнтований на початковий рівень засвоєння української мови як другої офіційної. Основне завдання посібника - формування у студентів орфографічних умінь, навичок, засвоєння ними основ нормативного курсу граматики, лексичного мінімуму, а також розвиток навичок комунікативної компетенції, навчання читанню художньої літератури. Теоретичний матеріал подано послідовно та систематично, з опорою на лінгвістичні поняття з російської мови. Російськомовним студентам посібник допоможе засвоїти українську фонетику, лексикологію, будову слова, словотвір і граматику, у порівнянні з російською мовою виявити спільні та відмінні явища в двох мовах, поглибити свої знання української мови. У посібнику подається короткий систематичний курс української мови, який включає відомості з розділів мовознавства: «Фонетика», «Орфоєпія», «Графіка», «Орфографія», «Морфологія», «Лексикологія». Розділи подаються в стислому обсязі та інтегровані. Українська лексика подається тематично і охоплює широке коло типових мовних ситуацій.

Виконувати самостійну роботу необхідно в такій послідовності:

- ознайомитися з темою самостійної роботи та методичними вказівками до неї;
- знайти відповідну тему у навчальному посібнику;
- вивчити матеріал і скласти конспект;
- відповісти на питання для самоперевірки;
- виконати практичні завдання;
- ознайомитись з відповідної лексичної темою;
- виконати тести по темі в кінці розділу.

Самостійну роботу слід виконувати в окремому зошиті. Навчальний матеріал, передбачений для самостійного вивчення, виносить на підсумковий контроль знань. Освоєння тем з навчального посібника допоможе студентам впоратися із завданнями контрольних робіт, виконати тести, підготуватися до заліку.

Робоча програма з дисципліни «Офіційна мова (українська)» складена згідно з вимогами
Федерального Державного освітнього стандарту ВО з врахуванням рекомендацій за направленням
15.03.04. «Автоматизація технологічних процесів і виробництва» і навчального плану за профілем:
«Автоматизація технологічних процесів і виробництва»

Укладач

Лозан Т.А., доцент, к.пед.н.

Зав. кафедрою загальнонаукових
дисциплін

Саввіна Л.І., доцент, к.філ.н.

Узгоджено:

1. Зав. кафедрою автоматизації
технологічних процесів і виробництва

Федоров В.С., доцент, к.е.н.

2. Директор РФ ПДУ ім. Т.Г.Шевченка

Лягульська Л.А., доцент, к.е.н.